

Мовленнєва грамотність дитини як індикатор готовності до школи

Підготовка дитини до першого класу є одним із найвідповідальніших та найвиснажливіших завдань для батьків. Перше, на що слід звертати увагу, так це культура мовлення дитини, оскільки її рівень вказує на готовність дитини до школи. Існує декілька прийомів, як визначити та розвивати мовленнєву грамотність дитини.

Як зауважують експерти, **дитина яка йде до першого класу, повинна мати у своєму словниковому запасі 4-7 тис. слів з різних лексичних тем. Одна частина з них використовується більш активно, а інша рідше, однак вона розуміє їхнє значення.**

Майбутній першокласник повинен називати пори року, місяці, дні тижня, професії, назви тварин, птахів, змінювати слова за відмінками, числами та родами, використовувати словотрів. Ці знання він буде використовувати в початковій школі. Водночас вчитель не буде витрачати часу на пояснення певних предметів та явищ.

Важливими азами для опанування читання має бути сформована правильна звуковимова у дошкільному віці. Тому батьки мають звернути увагу на правильність вимови звуків, та в разі необхідності звернутися до логопеда. Не слід вважати, що мине час, і дитина сама виговориться.

Важливо розвивати у дитини **любов до читання**. Слід навчати читати текст виразно, з артикуляцією, що сприятиме кращому розумінню його змісту. До того ж читання збагачує словниковий запас дитини, що сприятиме розвитку образності на письмі у старшій школі.

У процесі спілкування і навчання культурі мовлення слід приділяти значну увагу певним **правилам поведінки**:

- не втручатися у розмову дорослих;
- не перебивати товариша;
- не опускати голови при розмові;
- дивитися в очі співрозмовника, спокійно слухати оповідача;
- не допускати грубого тону, не жестикулювати.

У майбутнього першокласника слід розвивати навички зв'язного мовлення. Для цього існує безліч технік, наприклад, розповісти історію,

переказати казку на новий лад, скласти оповідання за опорними словами, описати картинку, дати розгорнуту відповідь на запитання, складання загадок, акровіршів, чистомовок, добір рими тощо. Гарний результат дає робота з деформованим текстом.

Підписатися

Приклади цікавих вправ

1. Реклама – необхідно назвати якомога більше призначень зазначеного предмета.

2. Послідовні дії – слід перелічити все, що необхідно зробити для дня іменика, 8 березня, зустрічі гостей, поїздки на пікнік тощо.

3. Схожі хвостики – необхідно підібрати схожі за звучанням слова.
Мишка – кішка, Гришка, книжка, доріжка...

Суниця – спідниця, синиця, полуниця...

Пташка – ромашка, комашка, Чебурашка...

Їжачок – черв'ячок, павучок, бичок...

4. Знайди приховані слова

ЕКСКАВАТОР – напій дорослих (*кава*)

БУКСИР – дерево і кисломолочний продукт (*бук і сир*)

ПРОЛІСОК – зелене насадження (*ліс*)

ПЛІД – зимова вода (*лід*)

ЯКІР – дитяча хвороба (*кір*)

5. Загубилася буква

Рік пішов гуляти в сад.

Не дійшов, бо повз назад. (*рак*)

Лисичка знає назубок

Смачненьку казку «Колосок» (*Колобок*)

Соловей затьохкав влітку,

як побачив гарну клітку. (*квітку*)

6. Що тут не так

Настало літо. Спека. Йдуть жнива.

На градуснику – мінус тридцять два.

Летять у вирій з рідної землі

Ворони, горобці і журавлі.

7. Живе – неживе

Плесни в долоні, якщо почуєш назву живого предмета.

Наприклад, гойдалка, водій, собака, чашка, чоботи, яблуко, двірник, дерево, птах, лист, ворона, їжак, лужок, слива, іграшка, вчитель, мікрофон, малюк, трактор, пес, папуга, телефон, сукня, дощ і т.д.

Дошкільний та молодший шкільний вік є сензитивним періодом в оволодінні новими знаннями, уміннями, навичками і дуже сприятливим періодом в мовленнєвому розвитку дитини.